

POLICY OM ÖPPEN TILLGÅNG TILL VETENSKAP OCH KULTURARV

Med öppen tillgång (open access) avser SLS fri digital tillgång till arkivmaterial, forskningsmaterial och data, forskningsmetoder, forskningsresultat och utgivning.

SLS policy för öppen tillgång till vetenskap och kulturarv utgår från Berlindeklarationen från 2003 (Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities) och den s.k. mission statement om Berlindeklarationen som antogs 2013. Deklarationen hade i december 2016 undertecknats av ca 580 forsknings-, vetenskaps- och kulturorganisationer och -sammanslutningar världen över, bland dem Finlands universitetsrektorers råd (numera Finlands universitet UNIFI r.f.) 2006.

SLS avsikt med att öppna såväl forskningsmaterial och -metoder som forskningsprocessen och resultaten är att vetenskapen ska bli mer tillförlitlig, lättare att upprepa och granska, få större spridning och ges mer synlighet.

Avsikten med att öppna kulturarvsmaterial är att göra det lättare tillgängligt för forskare och allmänhet och ge det större synlighet.

Det övergripande målet med policyn är att stärka den inomvetenskapliga utvecklingen, att öka kunskapen om kulturarv, forskning och vetenskap och att ge såväl vetenskapen som kulturen en större genomslagskraft i samhället.

Denna policy ska stödja SLS uppdrag *att samla, bearbeta och offentliggöra vittnesbörderna om den svenska kulturens uppkomst och utveckling i Finland och att främja inhemsk forskning rörande svenska språket och litteraturen*. Den tryggar att uppdraget kan genomföras på ett sätt som motsvarar dagens möjligheter och förväntningar.

SLS främjar öppen tillgång till vetenskap och kulturarv genom att:

- planera och utveckla sin verksamhet, sina tjänster och sin utgivning utifrån principerna för öppen tillgång,
- integrera sina öppna tjänster i de nationella och internationella infrastrukturerna och tjänsterna,
- göra sitt material och sin utgivning tillgängliga med vedertagna standarder genom nationella och internationella infrastrukturer,
- göra det digitala materialet och den digitala utgivningen tillgängliga med allmänt vedertagna licenser för öppen tillgång,
- vid spridning säkerställa att upphovsmännens, forskarnas och donatorernas arbete och insatser framgår tydligt (attribuering),
- säkerställa att det digitala materialet långtidsförvaras och hålls tillgängligt,
- med sina samarbetspartner säkerställa att resurserna (forsknings- och arkivmaterial, forskningsmetoder, forskningsresultat och publicering) är så öppna som möjligt,

- möjliggöra fri och öppen vetenskaplig diskussion,
- bidra med finansiering till öppen publicering av forskningsresultat,
- säkerställa att lagstiftning, forsknings- och arkivetiska principer samt donations- och samarbetsavtal följs,
- ställa likartade öppenhetskrav såväl inom organisationen som på den forskning och övriga verksamhet som SLS finansierar,
- dela med sig av sin kunskap och lära sig av andra.

Länkar:

Berlindeklarationen (2003): <https://openaccess.mpg.de/Berliner-Erklaerung>

Mission statement om Berlindeklarationen (2013): https://openaccess.mpg.de/mission-statement_de